

2023-MUT MISSINGERSUUTINUT ISUMAQATIGIISSUT KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Ullumikkut ulloq Kommunalbestyrelsimi Inuit Ataqatigiit aamma Naleqqap akornanni 2023-mut missingersuutinut isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissummi partiit isumaqatigiissuteqartut Kommuneqarfik Sermersuumi nangittumik patajaatsumik qaffariaateqartoqarnissaa ineriartortitsisoqarnissaalu isumaqatigiissutigineqarpoq.

SULIASSAT PINGAARNERIT QITIUTILLUGIT "INNUTTAASUT AAMMA INUUNEQ PITSAASOQ"

Missingersuutinut maannakkut isumaqatigiissuteqarnikkut aningaasaqarneq patajaatsoq innuttaasunut toqqissimatitsisussa q Kommuneqarfik Sermersuumilu siuarsaanissamik ineriartortitsinissamillu periarfissiisoq kommunalbestyrelsip akisussaaffittut ataatsimooruppa.

Kommuneqarfik Sermersuumi ukiuni kingullerni innuttaasunik kiffartuussineq annertuumik siuarsarneqarlunilu annertusarneqarpoq. Igalaakkut itsuarutta kommunimi sumiiffinni arlalinni sorpassuit sanaartorneqartut takusinnaavagut, soorlu meeqqeriviit nutaat, Nuummi atuarfissarsuaq sanaartorneqarpoq, qatserutaasivik nutaaq, illoqarfitsinni tamani meeqqanut ornittakkat, ikuallaavik sanaartorneqarpoq, inuit tamimikkut napparsimasut ornittagaat, utoqqaat illuunik allilerinerit, ilaqutariit 400-nik ikinnerunngitsut inissianik attartugassaqaalerput ilaqutariillu sulii amerlanerit 20/20/60 aqqiissut atorlugu angerlarsimaffeqalernissaannut ikiorneqarlutik.

Sulili naak sulisutsialaqaaluarluta pitsaasunillu suliniuteqaraluarluta suliassaqarfiit ilaanni pitsaanagerusinnaavugut. Uagut politikerit innuttaasut pitsaanagerpaamik kiffartuunneqarnissaat anguniarlugu akisussaaffeqarput. Tamanna tunngavigalugu aalajangerpugut ukioq 2023 nalilersuinissamat atorneqassasooq. Assigiimmik iliuuseqartarneq pivallaarnagu allatut pitsaanagerusumillu iliorsinnaavugut.

Missingersuutinut isumaqatigiissuteqartut partiit isumaqatigiissutigaat 2022-mi suliniutit pitsaasut aallartinneqartut 2023-mi sulii pingaarnersiorneqarlutillu ingerlatiinneqassasut.

Nalilersuinerput ingerlatiutigalugu innuttaasut pillugit suliassavut pingaarnert qitiutissavagut. Ilaqutariinni meeraq inuuniarnikkut ilungersunartorsiortoq sukkasuumik eqqortumillu ikiorserneqartussaavoq, qitornamik meeqqerivimmiittisineq toqqissisimanartussaavoq, kiffartuussinerni assigiinngitsuni sullissilluni piffissaq atorneqartoq misissorluarneqassasooq aamma sunngiffeqarnermi innuttaasunut neqeroorutit peqqinnartut amerlanerit qulakkeerneqassapput.

Innuttaasuvut inuunerlu pitsaasooq qitiutissavagut.

Aningaasaqarnermik akisussaassuseqarneq

Missingersuutit attanneqarsinnaasut sivirusumillu pigineqarsinnaasut qulakkeerneqarnissaat Kommunalbestyrelsimi ukioq manna missingersuutini qulakkiissallugit pingaartinneqarluninnoq. Innuttaasut akileraaruutimik pitsaanagerpaamik aqunneqarnissaat ulluinnaarlu suliniuteqarnikkut malugisinnaasaannut atorneqartut isumakuluutigissanngilaat. Kommunimi suliassat pingaarnert ingerlanneqarnissaat peqataanillu ineriartortitsinermut inissaqartitsisoqarnissaa qulakkeerniarlugit missingersuutini arlalinnik pingaarnersiuisoqarpoq. Kommunimi missingersuutit aqutsinissamat sakkussatut pitsaasut atorneqarnissaat qulakkeerniarlugu missingersuutiniq malitseqartitsineq, missingersuutiniq iluarsinerit minnerunngitsumillu missingersuutitigut angusassatut akuersissutigineqartut anguneqarnissaat qitiutillugit ukiuni tulliuutuni nanginneqassapput.

Kommunimi akileraartarnermut procenti 2023-mi 26 %-imiiginnassasoq aalajangiusimaneqarpoq.

Kommunip akiliisinnaassusia ukiuni kingullerni tatisimaneqarsimavoq, pingaartumik namminersortuni inissialionerup 20/20/60 aqputigalugu aamma inissiaatileqatigiit attartoreri amerliartortut malitsigisaannik. Tamatuma peqataanik ukioq manna missingersuusiornissap tungaanut assigiinngitsorpaalunnik pisoqarpoq kommunip aningaasaqarneranut aamma tigorianaataanut kiisaalu kommunip missingersuusiornissaanut sunniuteqartunik.

Tassa imaappoq ukioq manna missingersuusiornermi kommunimi suliassat pingaarnert pingaarnersiorneqassasut aalajangeripput, pissutigalugu innuttaasut ulluinnarni ajornartorsiuteqannginnissaat pingaartinneqaqimmat kommunimilu neqeroortugisavut kiffartuussinivullu ingerlatiinnarniassagatsigit.

Ukiut ingerlanerini sulariumannittussarsiuussereernerup kingorna pilersaarutit aningaasaliissutit politikikkut akuersissutaasut allanngortinneqaqngikkunik piviusunngortinneqarsinnaaneq ajortut takusareerpavut. Ajoraluartumillu kommunimi sanaartormerit missingersuutit atorneqaqngitsoortarnerinik kinguneqartarlutik. Taamaammat sanaartormerit missingersuutit allatut aqqissuunneqartassasut aalajangiuppavut. Sanaartugassat pilersaarutit tamaasa aningaasaliiffiqineqarnissaannut ingerlanneqameri marlunnut avillugit pialissapput. Imaappoq, sanaartugassanut aningaasaliissutigineqartunit siullermik suliniutinut ataasiakkaanut pilersarusiornerit aningaasaliissuteqartoqassasoq aammalu sulariumannittussarsiuussisoqarnera tunngavigalugu aningaasaliissutinit sularineqarnissaannut aningaasaliissuteqartoqarnissaa atuutilersinneqassasoq. Immikkoortumut aningaasaliissutit piviusunngortinneqarnissaat politikikkut oqaluuserineqaqqaarlutillu akuersissutigineqaqqaartassapput. Taamaaliornikkut kommunimi aningaasaliissutissatut killiliussat iluini sanaartormerit missingersuutini aningaasaliissutit tamaasa piviusorsiorlutillu naammassineqarsinnaanissaat qulakkeerneqassapput.

Kommunimi pingaarnertut suliassanik ukkatarinninneq

Kommunimi pingaarnertut suliassanik ukkatarinninnerput suli aallutissavarput. Kommune innuttaasut pillugit piuvoq, Kommuneqarfik Sermersuullu inuuffigiuminartuunissaanut pitsaasumik, toqqissisimanartuutitsinissamut pissarsiaqamartuunissaanullu peqataassalluni. Neqeroortit pigisavut sullissinerillu tunniussavut tultuusimaarutigavut, sulilu pitsanngorsagassaqarnerput akueralugu.

Isumaginninnikkut suliniuteqarneq suli assut pingaartinneqarpoq – annermik meeqqanut inuusuttunullu kiisalu utoqqarnut. Partiit missingersuutit pillugit isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa, immikkut ittumik suliniuteqartoqarneratigit inulerisut amerlanerulersinneqassasut kiisalu meeqqanut ilaqutariinnullu tunngasunut aningaasaliissutaasut saniatigit katillugit 4 mio. koruuninik aningaasaliissuteqartoqassaaq kiisalu utoqqarnut puigortunngortunullu tunngasunut aningaasaliissutaasut saniatigit 4 mio. koruuninik aningaasaliissuteqartoqassalluni. Suliniutip sunniutaa kissaatigisatut sunniuteqarnerisooq 2024-mut missingersuusiornermi nalilersorneqassaaq. Kissaatigaarput, aningaasat taakku suliniummik ataqatigiissaarinerup pitsanngorsarneqarnissaanut atorneqassasut, taamaalilluni susassaqarfik malunnaatilimmik pitsanngoriartillugu kiisalu tapiissutitigit ikiorsiisarnerit pilersinneqarnissaannut allanngueqataallutik.

Suliamut tassunga tapiliullugu Kommunalbestyrelsen pingaarnersiuinerminut ilanngullugu Nuummi meeqqanut nutaamik ulloq unnuarlu angerlarsimaffiornissamut misissuinissamut aningaasanik illuartsivoq. Paaqqinniffissaq taanna Tupaarnaq pioreersoq assigalugu angerlarsimaffipalaartunngorlugu ilusiligaassaaq. Meeqqat angerlarsimaffiannut pioreersumut Tupaarnamut tunngatillugu kommunalbestyrelsen nutaamik igaffiliinissamut atugassanik aningaasaliissuteqarusuppoq.

Missingersuutit pillugit isumaqatigiissuteqartuusunut kissaatigineqarpoq, meeraq pillugu ilaqutariit meeqqallu anguniagalimmik suliniuteqarfigineqarnissaannik pilersarusiortoqassasoq.

Assigiingitsunik suliallit ukkatarineqassapput aamma innuttaasunik sullissiviup ataqatigiinnera, eqqarsaatigilluugaanera naammassinnilluarsinnaaneralu innuttaasunit misigineqartassaaq. Kommunimut saaffigininneq ikioqqunerlu innuttaasumut ajornaatsuusaaq.

Kommuneqarfik Sermersooq kommuniuvoq assigiingisitaarfiusoq, tassa kommunimi innuttaasut, kulturi oqaatsillu aamma nunataa eqqarsaatigalugit. Taamaattumik Kommunalbestyrelsimut pingaartuuvoq, kikkulluunniit misigissasut naligiimmik pineqarlutik. Kikkulluunniit pisortanit kiffartuunneqarsinnaasariaqarput – Nunatta Kangiani Kitaaniluunniit najugaqamerat apeqqutaatinnagu. Innuttaasunik peqataatitsinerunissaq angorusupparput, ilaatigut ammasuunikkut najuuttarnikkullu inuiaqatigiinnik eqinnaatsunik qulakkeerinninneq anguneqarsinnaaqqullugu. Illoqarfimmi innuttaasunngortunik tikilluaqqusinermik aaqqissuussisameq ersarinnerulersinneqarlunilu aalajangersagaanerulissaaq.

Tamatigoortuussutsip qulakkeerneqarnissaanut aamma naligiissitaanermut uiggiullugu naassigiingisitaassuseq isiginiarneqassaaq. Naak angusaqarnikuugaluqaqaluta suli aamma suliassaaqaagut. Kommunitinni suliffimmiuppat, siulersuisut ataatsimiittarfianiuppat aqqusinermiuppalluunniit assigiingisitaassuseq inissaqartinneqarnissaa Kommunalbestyrelsimut pingaarnertut qulakkeerneqarusuppoq. Suliamut tassunga kommunimi aamma imminut qviarnissaq pingaartinneqarpoq, takusinnaajumallugu kommunimi siunnersuisooqatigiinni, ataatsimiititani, nunaqarfinni aqutsisuni, allaffissomerme aamma Kommunalbestyrelsimi naligiissitaaneq assigiingisitaartuunerlu qulakkeerniarlugit sukununa pikkorinnerusinnaasugut.

Naligiissitaaneq aamma akuutitsinermut apeqqutaqaataalluinnarpoq. Taamaattumik anguniagaraarput, innuttaasut piginnaasakillimasasut akuutinneqarnerulemissaat kommunimi anguniarneqassasoq, taamaaliornikkut innuttaasutsinnut taakkununga isumaqarnerusumik naleqarnerusumillu inuuneq anguneqarsinnaaqqullugu. Taamatut anguniagaqarneq ukioqatigiiaani tamani atuutissaaq.

Kikkut tamat oqartussaaqataanerannik ukkassinissaq Kommunalbestyrelsimut anguniagaavoq. Qanimut oqartussaaqataaneq pingaartinneqarluninnoq, Kommunalbestyrelsimilu kingumut aalajangerneqarpoq, kommunimi Najukkami ataatsimiititalianut nunaqarfinnilu aqutsisunut missingersuutitigut aningaasaliisoqassasoq. Sumiiffimmini annertuumik ineriartortitsinermik suliqaartarput kommunimilu najugaqarnermik pitsaanerulersitseqaataallutik.

Meeqqerivimmiit atuartunngorneq toqqissisimanartoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq ilaqtariinnut kommune pitsaasuunissaa. Meeqqerivik meeqqanut toqqissisimanartoq ineriartuutaasorlu tassaassaaq meeqqerivimmi meeqqanut inissamik periarfissaqarnissaq.

2022-mi ulluunerani meeqqeriviit pingasut atorineqalerput, aammalu suli marluk missingersuusiorneqareerput. Meeqqeriviit nutaat marluk atulersut kommunimi meeraaqqerivinnut meeqqerivinnullu utaqqsunut allattorsimaffimmiittut ikinnerulemissaaat naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasat amerlanerit perorsaasunik ilinniartitsisunillu ilinniarsimasunik atorfinitsitsinissamut atorineqassapput, sulisullu ilinniagaqarsimanngitsut piginnaanngorsarneqassallutik. Tamakku saniatigut 2022-mi kommunalbestyrelsimut aalajangerneqarpoq 6 mio. kr. perorsaasunut taartaasartunut illikartinneqassasut.

Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqat inuusuttullu pitsaasumik ilinniagaqalemissaannut aningaasaliissuteqarpugut. Nuummi atuarfittaarsuaq nutaaq aasami 2024 piariissaaq, meeqqerivillu tassunga atasoq aasami 2023 atuutileriissaaq. Atuarfittaarsuaq atulerpat kommunip Nuummi meeqqat atuartut patajaatsumik ilinniagaqarnissaannut neqerooffigisinnaalissavai, isumassarsinarluartumik nutaanillu avatangiiseqartilugit.

Inuusuttunik aqutissiuussisameq pikkorinneruffigilissavarput suliffeqarfiillu suleqatigalugit taamaaliornissarput kissaatigaarput. Tamanna pillugu kommunip suliffeqarfinnik, suli amerlaneramik praktikkerfissaqarnissaq, ersarinnerunissaq aamma atuarfimmi skemami naleqquttunik

piginnaasaqalernissamut sammisaqarnissaq pillugit sukumiisumik malunniuteqarluartumillu suleqateqarnissaq aallartissavaa.

Kulturi atuartsinermut ilatinnerusariaqarpoq, taamaalilluni kalaallit kinaassusaat meeraanermiit pigiliukkiartuaarneqarnissamat. Kommunalbestyrelsip pingaartippaa, meeqqat kulturimut tunngasunik kaammattorneqarnissaat, atuagarsomerinnarmik ingerlataqaqqunagit. Paamiuni atuartut kiisalu meeqqerivimmiittut qilaatersornermik sungiusartinneqartarsimapput - Kulturimut Isumassarsiorfimmit neqeroorutaasumik.

Ukioq manna kommunalbestyrelsimiit aalajanerneqarpoq Meeqqanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsiviup, atuarfinni aqutsisut suleqatigalugit Sermersuumi atuarfinni klassit inuussutissarsiutinut atasumik pilersitsivigisinnaanerit qanoq periarfissaqartiginersoq misissorneqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq, Kommuneqarfik Sermersuumi inuussutissarsiutit tunngavigalugit atuaqatigiiliornissamut misissueqqaarnermi angusat inaarutaasumillu ilusillineq 2023-mi marsip naalemerani saqqummiunneqarsinnaassasoq.

Eqeersimaartumik inuuneqarneq kalaallit kulturianni qitiulluinnarpoq Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit kattuffiata anguniagaa – Nunatsinni inuit 2030-mi eqeersimaarnerpaamik inuuneqarnissaat, tapersissavarput.

Taamaattumik Kommunalbestyrelsimiit kissaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit kattuffiannik qanimut suleqateqarnissaq, tassani qitiutillugu qanoq innuttaasut peqqissumik eqeersimaatumillu inuuneqarnissamik aallussisinnaanerit.

Sunngiffimmi inuuneq imaqarluartuq akuuffigiuminartorlu

Kommuneqarfik Sermersooq kommunimi innuttaasunut nunaminertanik sukisaarsarfissanik pilersitsereerpoq. Tamanna ilaatigut sineriak sinerlugu aqqutissaliornermik, illoqarfiup qeqqani biilerfiunngitsunik amerlanerusunik, kiisalu pinnguartarfinnik sammisassaqaqtitsivinnillu nutaanik pilersitsinermik kinguneqarpoq. Tassunga killiinnangilagut. Partiit missingersuutissat pillugit isumaqatigiissuteqartut pingaartippaat meeqqat inuusuttullu sumiiffissaqarnissaat. Sammisassaqaqtitsivimmik pilersitsisoqassaaq Rådhusip, Misi aamma Blok 2 akomanni, ullumikkut kommunip biilnut uninngatitsivittut atugaani. Tassani meeqqanut mikinerumaanut anginerusunullu atortut pigineqassapput. Partiit missingersuutissat pillugit isumaqatigiissuteqartut pingaartippaat aalanissamut kajumissuseqalersitsinissaq, soorluttaaq nunaqarfinni aamma pinnguartarfinnik pilersitsisoqassasoq.

Nuummi qorsooqqinnersat atorneqanngitsut amerlaqaat. Nuummi qorsooqqinnersat pitsanngorsarlugillu kusassamissaannut ½ mio. kr.-nit ilikartinneqarput. Tassunga ilaavoq partiit missingersuutissat pillugit isumaqatigiissuteqartut kissaatigisaat, Aqqaluup Aneerasaartarfiata aamma Holmit Illuata illoqarfimmi kulturilerinermut tunngasuni ilaatinneqarnerunissaat.

Atortut sumiiffiillu naammagunnaarput, ukiunilu kingullerni Nuummi innuttaasunit amerliartortunit sunngiffimmi atuartsinermut akissaatit atortullu pioreersut tatisimaneqalerput. Sunngiffimmi atuartsineq pinaveersaartitsineruvoq pitsaasumillu inuuneqarnissamik toqqaanerulluni. Taamaasilluta komunitut nunarput tamakkerlugu anguniakkamut peqataasinnaavugut, nunarsuarmi nunatut eqeersimaarnerpaamik inuuneqarnissamut. Taamaattumik suliassaqaarfik siusinnerusumut naleqqiullugu siunissaq eqqarsaatigalugu malunnartumik amerlanerusunik aningaasaliiffigineqartussa. Partiit missingersuutissat pillugit isumaqatigiissuteqartut aalajangiuppaat, peqatigiiffinnut suli saniatigut 7 mio. kr. ilikartinnaat aammalu saniatigut 0,5 mio. kr. sunngiffimmi susassaqaqtitsinermut kiisalu ukiumut 0,75 mio. kr.-nit Nuummi nipilersornermik ilinniarfimmut.

Illoqarfimmi naluttarfik innuttaasunit ornigameqarluartartoq iluarsaattariaqarpoq. Tassunga atatillugu iluarsaassinissamut aningaasartuutissat kommunimut qanoq annertutiginissaat Partiit missingersuutissat pillugit isumaqatigiissuteqartunit Allaffissornerup misissueqqaarnissaq kissaatigineqarpoq.

Mittarfimmur piareersarnek

Kommuneqarfik Sermersooq 2024-p naanerani Nuummi nunanut tamalaanut mittarfimmik tikilluaqqusissaaq. Mittarfik taanna kommunitut assorsuaq qilanaarivarput, kommunitta ineriartornissaanut periarfissarpassuaqartitsisussaaq. Ineriartornissaaq utaqqinagu kommunimi suliniuteqassaagut. Akunnittarfiit sumi inissinneqarnissaat eqqarsaatigalugu innuttaasunik akuutitsissaaq, aningaasaliisussat immikkortunik innuttaasunit siunertamut aalajangiiffigineqareersunik neqerooteqarnissammata.

Tassunga ilanngullugu takoriaqarneq pillugu seminareqartitsisoqassaaq, tassani suliaqartussat peqatigalugit mittarfiup nutaap qanoq pitsaanerpaamik piujuartitsisumillu piareersarlugu iliuseqartoqarnissaa paasiniarneqassaaq.

Pujuartitsineq eqqarsaatigalugu pisuttarfissat erseqqissumik nalunaaqutsersorneqassapput, pinngortitaq nungullartinneqarpallaannginniassammata, pisuttarfissat pilersinneqartut aallunneqassapput erseqqissaaffigineqarlutilluunniit. Nalunaaqutsersuineq pinngortitamik kusanaallitsissanngilaq pisuttarfissarlunani assitaqartinneqassaaq najugaqartunit takomarissanillu pissarsiariuminartumik.

Inunnut Innarluutilinnut pitsaanerumik ikiuneq

Kommunimi innuttaasut tamarmik naligiissinneqarnissaat Kommunalbestyrelsimit pingartinneqartorujussuuvoq.

Taamaattumik kommunalbestyrelse 2022-mi missingersuutini aalajangerpoq inunnut innarluutilinnut politikki pioreersoq misissoqqinneqassasoq allaaserineqarneralu nutarterneqassasoq. Tassunga atatillugu kommunalbestyrelse aalajangerpoq Saaffissaq ataaseq (one-door princip) misissoqqinneqassasoq.

Saaffissaq ataaseq aamma meeqqanut inuusuttunullu innarluutilinnut siammarlugu atortinneqassaaq, tamaalilluni innuttasunut innarluutilinnut tamanut tunngatinneqassaaq. Tassani inuit innarluutilit kiisalu meeqqat innarluutilit angajoqqaavi ajornannginnerumik kommunimut saaffiginissinnaanerit siunertarineqarpoq. Suliassaqarfimmi tassani pitsaanerpaamik sullissineq aamma ikiorsiinermut pingaaruteqartumut naammattunik aningaasaliinissaaq qulakkeerumallugu, kommune aamma 2023-mi missingersuutini meeqqanut innarluutilinnut aningaasaliisutit amerlilivoq. Partiit missingersuutiniq isumaqatigiissuteqartut ataatsimoortumik inunnut innarluutilinnut sullissivik aaqiissutitsialaanersoq misissorumavaat. Taamaattumik Ingelatsivik piumaffigineqarpoq ataatsimoortup taamatut ittuq inissisimaffiginnaasaanik misissuinissaa pillugu.

Atuarfinnittaaq inuit innarluutilit isumagineqassapput. Taamaattumik Meeqqanut Atuarfeqarnemullu Ingerlatsivik inunnut innarluutilinnut unammillernartuusinnaasut immikkuullarissut eqqarsaatigalugit, qanoq tamanut pitsaanerumik atuartitsisoqarsinnaanissaa pillugu misissuisoqarnissaanut iliuseqartoqarnissaanullu qulakkeerinissaminut pisussaaffilemeqarpoq.

Utoqqartatta ataqqinartumik inuuneqarnissaat

Kommuneqarfik Sermersuumi utoqqartavut paarilluassavagut. Taamaattumik partiit missingersuutiniq isumaqatigiissuteqartut utoqqaat angerlarsimaffimmini ikiorneqartartut utoqqaallu illuiniittut atugaat pitsanngorsaavigineqassasut isumaqatigiissutigivaat, tamanna allanik 4 mio. kr.-nik immikkoortitsinikkut pissaaq taakkulu nerisaqarnerup, eqqiaasarnerup inuttullu eqqiluisaarnerup iluani pitsanngorsaatissanut atorneqassapput. Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnerup pitsanngorsarneqarnissaa aamma nunaqarfinni pissaaq, soorlu Arsummi utoqarnik sullissinerup pitsaanerulernissaa sulissutigissavarput, innersuussissarneq annertunerulersinneqassaaq kiisalu ulluinnarni inuuniarnikkut atukkat pitsaanerulersinnerisigut, assersuutigalugu nunaqarfinni tikittasat tikikkuminamerulersinnerisigut.

Tasiilami utoqqaat illuanni nutaami pisariaqartinneqartut atuuffissallu naatsorsuutaasut pillugit kommunip 2022-mi Peqqinnissaqarfik ingerlatsiviillu attuumassuteqartut oqaloqatigalugit aallartippai. Utoqqaat illuat nutaaq illoqarfimmut iluaqutaassaaq kiisalu illoqarfimmi innuttaasut utoqqaat nutaaliaasuniilernissaat qulakkeerneqassalluni. Tamanna pissutigalugu Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik pilersaarummik misissuivoq.

Innuttaasut immikkut mianerisariiallit puiussanngilagut. Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq inissianik misileraataasunik, inuusuttunut inissaaleqisunut, pilersitsinissamik sulissuteqarnissaa pillugu. pilersaarutip misissuiffigeqqaarnissaanut Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmit ingerlanneqarpoq. Pilersaarutaavoq utoqqaat illuata illoqarfiup napparsimaveqarfianut atasunngorlugu sananeqarnissaa, taamaaliornikkut Paamiunitut Peqqinnissaqarfiup suleqatigineratigut iluaqutaasut pissarsiarineqarsinnaammata.

Ajunngilaq ilisimasagut Ungbo-tut ittunik, tassani inuusuttut ineeqqamik ataatsimik attartorsinnaassapput piffissallu ingerlanerani malitseqartitsivigineqartassapput. Namminersorlutik Oqartussat inissiat anginerusut Paamiuni attartortinneqarsinnaanngitsut pillugit isumaqatigiissuteqarfigineqassapput, taakku Ungbo-tut atomeqarsinnaapput.

2023-mut missingersuutini ltoqqortoormiini utoqqaat najugaqatigiiffigerigaata allilernerneqarnissaanut immikkoortitat atomeqarput, taanna pilersaarusiomeqarsinnaavoq. Uani aamma nutaamik utoqqaat najugaqatigiiffissat nutaaq, ltoqqortoormiini Peqqissaavimmut atatillugu, sananeqarnissaa pilersaarutaavoq.

Partiit isumaqatigiissuteqartut allaffeqarfik qinnuigivaat lppiarsuup puiguttunngortunut immikkoortoqarfimik allissutissaata pilersaarusiomeqarnissaata aallartisarneqarnissaa pillugu.

Partiit missingersuutini isumaqatigiissuteqartut aalajangerput allaffeqarfiup Kulusumi aqqusineq nutaaq iliveqarfillu pilersaarusiorgit aallartissagai.

Kommunalbestyrelsimit kissaatigineqarpoq suliassaqarfik taanna isumassuviillu allat pitsanngorsaavigineqassasut. Suliassaqarfimmi tassani ajornartorsiutit qiterisaat ilisimaneqarluartoq tassaavoq sulisussaaleqineq. Tamanna pillugu suliniut nutaaq "Kommuneqarfik Sermersuumi kajumissutsimik sulineq" aallartisarneqarpoq, Kivitsisuvugut aamma piujuartitsisumik ineriartortitsinerup ilaatut. Suliniut tassaavoq sulisut kommunimit piareersimasuutigineqassasut kommunip ataani piumassutsimik sulisunit suliassat pineqartillugit. Tassa imaappoq, allaffeqarfimmi sulisut innuttaasunut neqeroorutit pineqartillugit killilimmik piumassutsimik sulisinneqarsinnaasut.

Tamanut inissiat

Innuttaasut illussaminnik sanaartornissamut kommunimit periarfissinneqarusupput taamaammat inissialiornermut 2023-mi 115 mio. koruunit immikkoortinneqarput. Namminersamik ineqarneq pitsaasumik inuuneqalemmissamut pitsaasumillu ilaqutariittut inuuneqalemmissamut tunngaviliisuusoq iluoorpoq. Taamaammat amerlanerpaat pitsaasumik peqqinnartumillu ineqarnissamut neqeroorfigineqarnerisigut toqqissisimanartumik ineqartinneqartariaqarput.

20/20/60 aqqutigalugu taarsigassarsisarneq atorunnaarsikkiartuaarneqarpoq 2027-milu januaarip ulluisa aallaqqaataat aallarnerfigalugu Nuummi taarsigassarsisinnaaneq peruserineqarunnaarsimassaaq. Siunissami inissiat kommunimi sanaartorneqartut piginneqatigiilluni inissianut peqatigiiffinit, kommunimi inissiatileqatigiiffik Iserit A/S-imit imaluunniit sanaartortitsisutut aningaasaliiffigineqartumit pilersinneqassapput.

Piginneqatigiilluni inissiat angissusaat assigiinngitsut ukiumut ikinnerpaamik 100-t sanaartorneqarnissaannut kommunalbestyrelse imminut pisussaattippoq. Tamanna namminersortunut umannillermertut isigineqassanngilaq ilassutitulli isigineqassaaq innuttaasut kikkulluunniit kissaatigigunikku namminneq angerlarsimaffittaamiassammata. Inissiat tassaassapput innuttaasut akitigut nammassinnaasaat pisariaqartitaallu naapertorlugit angissusillit.

Nuummi ukiumoortumik inissiat nutaat 100-t tikillugit atuutilersitsinissamut missingersuutitut isumaqatigiissutitut isumaqatigiissusiornemi kommunalbestyrelsip Iserit A/S-imut

isumaqatigiissuteqartut qinnuteqarput. Tassunga ilanngullugu ullumikkut amigaataaqisunik immikkoortitsisoqassaaq, inuusuttunut inissianik aamma utoqqarnut inissianik.

Paamiuni aamma Tasiilami inissiat amigaatigineqarmata inissiat amigaataaneri malillugit amerlineqarlutillu naleqqussassapput. Aaqqiissut pitsaanerpaq qulakkeerniarlugu illut qanoq ittu sanaartorneqassanersut najukkanut naleqqussameqarnissaat naliliiffigineqassapput.

Ittoqqortoormiini inissiat pioreersut nutarterneqassapput. Tamanna pillugu kommuneqarfimmit Iserit A/S-imut illoqarfimmi inissiat nutarterneqarnissaanut pilersaarusiornissamat Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmik suleqateqaqqusivoq.

Paamiuni inissiaqamerup atorluarneqamerunissaa kissaatigineqarpoq ilaatigut innuttaasut inuunermi atugaannut pitsanngorsaataasussamik kiisalu Paamiut illoqarfittut nutserfigissallugu pilernarsaasussamik. Illoqarfimmi inissiat pioreersut iluarsaanneqarnissaannut allanngortiternissaannulluunniit periarfissat pillugit allaffissomikkut sulineq aallartissasoq kommunalbestyrelsimit kissaatigineqarpoq. Matumanittaaq illoqarfik pillugu tamakkiisumik pilersaarut ineqarnikkut ajornartorsiut isumaginarluguttaaq suliarineqassaaq. Pipallatanik aaqqiisarnert qimassavagut. Taamaammat Paamiut pillugu tamakkiisumik pilersaarut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aaqqiissuteqartoqarnissaanik qitiutitsisoq Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmit suliarineqarnissaa kommunalbestyrelsimit qinnutigineqarpoq.

Angerlarsimaffeqanngitsunut ornittagaq ukiumik ataatsimik tassa 2024-mut kinguartinneqarpoq taamaalilluni pilersaarut ilisimatuut suleqatigisallu peqatigalugit nutaamik naliliiffigineqaqqissaaq aningaasaliissutit erseqqissaavigineqarsimasut atorlugit pitsaanerpaamik angusaqarnissaaq qulakkeerneqassamat. Pilersaarut tamanna pillugu Oak Foundation kommunimit suleqatigineqarnera ingerlatiinnarneqarpoq.

Inoqarfiit periarfissallit

Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfiit nunaqarfiillu tamamik tulluartumik, nunataanni periarfissat assigiinngissutsillu ataqqillugit ineriartortinneqarnissaat kommunalbestyrelsip anguniarppaa. Inoqarfinni ineriartortitsineq, sumiiffiit ataasiakkaat namminneq periarfissaannik pisariaqartitaannillu tunngaveqartinneqassapput.

2023-mut missingersuutini ukiumut 8 mio. koruunit nunaqarfinnik ineriartortitsinissamat immikkoortinneqarput. Kommuneqarfik Sermersuup nunaqarfinni aqutsisut nunaqarfinnut immikkoortumut pilersaarummik nutaamik suliaqarnermi kiisalu nunaqarfinnut aningaasaliissutit atulersinneranut suleqatigissavai taamaasillutik nunaqarfiit missingersuutini kissaataat pisariaqartitaallu assigilerniassammatigit.

Nunaqarfinnut immikkoortumut pilersaarut nutaaq 2023-mi suliarineqassaaq, tassani nunaqarfinni inissianik nutaanik qanoq pisariaqartitsisoqartigineqara erseqqinnerusumik paasiniarneqassaaq. Kommuneqarfik Sermersuup nunaqarfiini nutaanik inissialiortoqarnissaa taamaasilluni nunaqarfimmi pisariaqartinneqartut naammassineqarnissaat Kommunalborgbestyrelsimit kissaatigineqarpoq. Tassunga ilanngullugu missingersuutinut isumaqatigiissuteqartut partiit aalajangerpaat tamassuma atuutsilernissaanut Iserit suleqatiginiarneqassasoq. Kommunip nunaqarfiini innuttaasut assigiimmik naleqarput isumalluutaallutillu ineriartortittasat. Nunaqarfinnut immikkoortumut pilersaarummut atatillugu nunaqarfiit ineriartortinnissaanut ataavartumik pitsanngorsaaviginiarlugit iluarsaanniarlugillu nunaqarfiit ineriartortinneqarnissaanut periarfissat pisariaqartinneqartullu misissorneqassapput.

Piniariat illuaraannik pisoqqanik kommune peqarpoq, kommunip piniartuinit aalisartuinillu piniariarfiit nalaanniittunit atorneqartartut. Amerlanerit aserfallassimaqaat. Piniariat illuaraannik aaqqissuussinissamat pingaamersuinermi 2024-mi sanaartugassatut missingersuutinut saqqummiunneqartussamat aalisartut piniartullu peqatigiiffiiniq suleqatiginninniartoqassaaq.

Pitsaanerpaamik aningaasanik pingaarnersiutinissaq anguniarlugu aningaasat Immikkoortumut pilersaarutitut illunut atornerqartut (allaffeqarfinnik aserfallatsaaliuineq), nalilersornissaat missingersuutitut isumaqatigiissuteqartut partiit kissaatigaat

Kapisilinni sioqqanik aqqusinniortoqassaaq, nunaqarfimmiit savaateqarfinnut atassusiisussamik. Tamassuma takornariat illuaraannik angallassineq ajornannginnerulertissavaa Kapisilinnilu najugalit nunaqarfimmiit takornariat illuaraannut isfjordimut suliarortarnissamut ajornannginnerulersitsissalluni. Kapisilinni kuuk ikaartarfilerneqassaaq. Piujuartitsinissaq eqqarsaatigalugu pisuttuarfiit aqqaanni aqqusinniortoqassaaq. Tassunga aallartitsinissamut 3 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarpoq.

Ittoqqortoormiini missingersuutitut isumaqatigiissuteqartut partiit aalajangerput Ittoqqortoormiini ammeriviliortoqassasoq qeritsitsivillu, qeritsitsiviusinnaasut killeqarmata umiarsuup amerlanngitsunik ukiumut aqqusaattarneranut. Ingerlatsinermut isumaqatigiissuteqarnikkut ingerlatsinnaasuusoq piniartut peqatigiiffiat isumaqatiginnissuteqarfigineqassaaq. Suliniummut 1 mio. kr.-t aningaasaliissutigineqassapput.

Kommunalbestyrelsip uani missingersuusiorfimmi Paamiut ineriartortinneqarnerunissaa kissaatigaa. Suliniutip Paamiut Asasarap ineneri kusanartut tunngavigalugit inuunermik pitsaasumik nukittorsasussamik, meeqqanik ilaqutariinnillu qitiutitsiviusussamik Paamiut Asasara 2-mik aallartitsinissaq Kommunalbestyrelsip aalajangerpaa, tassuuna inuunermi atugassat pitsaannerusut ilaqutariillu ataatumut sinaakkutit pitsaannerusup qulakkeerneaqannassammapput. Paamiut innuttaasuminut pitsaanerpaanissaa sulissutigineqassaaq. Uani suliniummi innuttaasut ataasiakkaat inuttut ineriartornissaat ukkatigineqassaaq, kalaallilu naleqartitaat pingaartitaallu, inoqatinut ataqqinninneq, pinngortitaq atortullu kiisalu piginnaasanik aattassiinnerneq ineriartortitsinerlu kalaallit inuunerannut pingaarutillit aallaavigineqassapput.

Illoqarfik inissaqartitsiffiusoq

Nuummut nutserartoqamerujussuata kingunerisaanik illoqarfiup aqquserngi angallaffiusorujussuanngorput. Kommunalbestyrelsip nassuerutigaa Nuummi nutaamik angallannermut pilersaarusiortoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq. Nuuk nutartikkanik aqqusineqassaaq, illoqarfimmi angallannermut naleqquttunik. Angallannermut pilersaarummi siunnersuutigineqarpoq kaajallattarfiit allanngortinneqassasut qullilerlugit ikaarfigineqarsinnaasunngorlugit, aqquserngit kigaallassaataasunik takujuminarsarlugit angallannerlu ajornannginnerulersillugu. Taamaaliornikkut angallannerujussuaq annikillisarneqassaaq, peqatigitillugulu cykelertut pisuinnaallu angallannerat isumannaannerujussuanngorpillugu.

Partiit missingersuutitut isumaqatigiissuteqartut allaffeqarfik qinnuigaat eqqortunik aalajangiiffigisassatut saqqummiussissasoq illoqarfimmi inissiat inuussutissarsiomerlu eqqarsaatigalugit inissaqartitsineq pillugu, sullorsuit allilineri pingaarnersiomeqassanersut, imaluunniit nunamut nutaamut sullorsualiortoqassanersoq. Partiit missingersuutitut isumaqatigiissuteqartut taamaattumik Nuussuarmi sullorsuarmik alliliisoqassappat misissueqqaarnissamut 4 mio. koruunit immikkoortippaat kiisalu Siorarsiorfimmut sullorsuarmik pilersitsisoqassappat. Qularutissaanngilaq, partiit missingersuutitut isumaqatigiissuteqartut suliasaqarfimmi tassani suliniuteqartoqarnissaa kissaatigaa.

Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse anguniagaqarpoq illoqarfimmi biilit amerlanerulerpata oqilisaassinissaq, aammalu tamanut angallassissutitut periarfissat siuarsarniarlugit. Eqqumaffigaarpullu, ilaasa periarfissaq tamanna toqqartanngikkaat – ilivitsumik ilaannakortumilluunniit – aningaasaqarnemik pissuteqarlutik. Ilaqutariinnut aningaasartuutit oqilisarniarlugit, qulakkeerniarlugulu inuusuttut, angajoqqaat utoqqaallu pitsaasumik malunniutilimmik aningasanik atorsinnaasaqarnissaat, aamma qaammatip naalernerani, partiit isumaqatigiissuteqartut meeqqanut inuusuttunullu 16-it tungaannut ukiulinnut, barnevogninut, utoqqalinersialinnut siusinaartumillu pensionisialinut Nuup Bussiini ilaaneq akeqarunnaartinniarlugulu aalajangerput.

Kommunalbestyrelsimiit kissaatigineqarpoq, Nuummi umiatsiaaqqanik inissiiviit pillugit pissutsit pitsanngorsarneqassasut. Umiatsiaarsortut kommunitisinni pingaaruteqarluinnartuupput, Nuummi Puulukip Nuuni killilimmik inissiisarneq ullutsinnut naleqqukkunnaartoq, ulluinnarni siuleriaani pingasuni pituttorsimasarnerat. Taamaattumik partiit isumaqatigiissuteqartut kissaatigaat, allaffeqarfimmiit Sikuki

Nuuk Harbour A/S, tamatumunnga aqqiissutissaq pillugu oqaloqateqassasoq. Suliamut tassunga atatillugu, Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq, Nuummi umiatsiaaqqanut inisiivinnik misissueqqaartoqarnissaanik aallartitseqqullugit.

Kommunalbestyrelse tamarmiusoq ataatsimoorpoq

Kommuneqarfik Sermersuumi Kommunalbestyrelse isumaqatigiippoq, kommune tamaat ataatsimoorullugu ineriartortinneqassasoq. Tamanna pissaaq siammasissunik, patajaatsunik, partiit apeqqutaatinnagit, isumaqatigiissutit aqqutigalugit.

Taamaattumik missingersuutitut isumaqatigiissut una partiinut isumaqatigiissuteqartunut pisussaaffiliivoq ukiut tulluuttut sisamat innuttaasunut iluaqutaasumik aamma ataatsimut siamasissumik aqqiissuteqartarnissamut atorneqarnissaat pillugu. Kommunimi suariartorneq qulakkeerniarlugu, Kommunalbestyrelse missingersuutinik kvartalikkaartumik malitseqartitsisoqartarnissaa kissaatigivaa.

Nuuk ulloq 1. novembarip 2022

Avaaraq Olsen
Borgmesteri

Inge Olsvig Brandt
Inuit Atagatiinnit sinnerlugit

Ken Madsen
Naleraq sinnerlugu

